

Marken talar arabiska

Visning i ABF-huset 16 maj 2011 av Maryse Gargous film om den palestinska sidans syn på vad som hände i Palestina före 1948. Inledning av den internationelle juristen och f d FN-domaren i bl a Rwanda Lennart Aspegren som tillsammans med Mary McGowan Davis på FN:s uppdrag gjort en uppföljning av den s k Goldstonerapporten angående anfallet på Gaza 2009.

Arrangör: Palestinagruppen i Stockholm i samarbete med ABF Stockholm och Arbetsgruppen för visning av film om Palestina.

Lennart Aspegren inledde med att säga att han utgick från att alla närvarande kände till operation ”Stöpt bly” som var namnet på den israeliska attacken på Gaza 2009 då över 1000 personer dödades, detta efter att Hamas hade avlossat raketer och granater från Gaza in i Israel. Efter denna händelse tillsattes en undersökningskommission av FN:s råd för mänskliga rättigheter för att undersöka vilka brott mot internationell rätt och mot mänskliga rättigheter som hade begåtts i sammanhanget och ledare för kommissionen blev den internationellt mycket välrenommerade sydafrikanske advokaten Richard Goldstone. Av hans 400 sidor långa utredning har Leopard förlag gett ut en mycket kompetent sammanfattning på svenska i samarbete med Diakonia. (Se även referat 13/3 2010 då Goldstonerapporten presenterades på ABF).

I rapporten framfördes anklagelser mot staten Israel och även mot israelisk personal för deras handlande under attacken och rapporten fick ett övervägande positivt mottagande och belönades 2009 med Stockholm human rights award i Stockholm. Kritik riktades även mot Hamas raketbeskjutning av Israel. När rapporten blev känd i USA utbröt emellertid ett enormt rabalder, berättade Lennart Aspegren, och Goldstone som själv är jude och sionist utsattes för en smutskastningskampanj och brännmärktes som förrädare. Kritiken ledde till att kommissionen, som tidigare haft fem ledamöter, ombildades och nu fick endast två ledamöter, Aspegren och Davis, med uppdrag att göra en uppföljande studie av vad som skett sedan kritiken mot Goldstone bråkade lös. Aspegren-Davis rapport avlämnades 21/3 2011 och det var denna rapport och dess tillkomst som Aspegren ägnade huvuddelen av sitt anförande.

Han berättade att Israel vägrade samarbeta, dvs man vägrade inte men samarbetade inte. Inga möten kom till stånd trots dussintals propåer och till slut vände sig kommissionen till Egypten, som enligt överenskommelse med Mubarakregeringen skulle öppna gränsen till Gaza om Israel vägrade. Just när allt var klart inleddes emellertid den egyptiska revolten och besöket frös inne. I stället for utredarna till Amman och lyckades där sammanträffa med och intervjua ett stort antal personer, både offer för attacken, representanter för medierna och en rad människorättsorganisationer m fl. Intervjuerna kompletterades med telefonkonferenser via Skype. Deras rapport kom alltså att bygga på muntliga källor, tidningar, MR-organisationer (mänskliga rättigheter) och rapporter som sammanställts i Israel, även ang den s k flottiljen med förnödenheter till Gaza som stoppades av israelisk militär. Händelserna prövades dels mot internationell rätt om krigets lagar, dels mot mänskliga rättigheter.

När rapporten publicerades meddelade emellertid plötsligt och oväntat Richard Goldstone att han ville ta tillbaka en slutsats i den ursprungliga rapporten, nämligen att det hade varit en medveten policy från Israels sida att skada civila under attacken, som även återgavs av Aspegren-Davis. Detta var dock inget påstående i vår rapport utan endast ett citat, framhöll Aspegren. Att påstå ”det står så i utredningen” är alltså inte korrekt, det var inte vår uppfattning, sade han. Men Goldstone gick ut starkt med detta och inbjöds då till Israel av det religiösa högerpartiet Schass för att delta i en ny undersökning av det inträffade. Om denna blivit av var dock osäkert. I New York Times citerades Goldstone ha deklarerat sin kärlek till Israel som sina avskedsord vid mötet med Schass. Richard Goldstone samrådde inte med de övriga fyra undersökarna innan han själv gick ut i medierna och hans medarbetare har deklarerat att de inte delar hans uppfattning.

De bägge rapporterna står dock som de står och det är dessa man nu måste ta ställning till, menade nu Aspegren. Han hade dock föga hopp om att hans egen utredning skulle tas upp i säkerhetsrådet eftersom USA säger nej. Samma sak gäller Internationella brottsmålsdomstolen i Haag,